

تاریخ
۲۹
آذر
۱۴۰۰
دوشنبه

طرح جالب دولت برای حمایت از صندوق‌های بازنشستگی با افزایش سن بازنشستگی

حیدر رستمی: معلم بازنشسته و کارشناس ارشد اقتصاد نظری

در بودجه سال ۱۴۰۱ سن بازنشستگی در دستگاه‌های دولتی ۲ سال افزایش یافته و آموزش و پرورش اجازه یافته، معلمان دارای مدرک کارشناسی و بالاتر از آن را با موافقت آنها تا سن ۶۵ سالگی، حفظ کند. دولت هدف این مجوز را حمایت از صندوق‌های بازنشستگی اعلام کرده است. آنچه در پی می‌آید تحلیل این خیر بویژه در حوزه آموزش و پرورش و اقتصاد کلان است.

*** تحلیل خبر***

تعیین سن بازنشستگی، علاوه بر اولویت‌های زمانی و مکانی یک کشور، تابع استانداردهای جهانی است که پشتوانه آن یک کار علمی مبتنی بر پژوهش‌های کارشناسانه است؛ بنابراین شرایط کار و عامل کار از حیث بازده نهایی، اقتضانات و انتظاراتی دارد که نمی‌توان نادیده گرفت و لازم است در قانون کار لحاظ گردد. البته می‌توان پذیرفت که تحت شرایطی و با در نظر داشتن مصالح بخشی و یا ملی برای دوره مشخصی از زمان و برای فعالیت خاصی،

یک پژوهشگر: بحران آب در برابر بحران خاک هیچ است

همه مسیرهای حل بحران آب به لغو تحریم ختم می‌شود

مطابق برنامه توسعه پنج ساله پنجم و ششم قرار بود حدود ۱۰ هزار مگاوات برق تجدیدپذیر در کشور راه‌اندازی کنیم ولی متأسفانه در طی ده سال اخیر کل انرژی تجدیدپذیر حاصل شده به ۱۰۰۰ مگاوات هم نمی‌رسد.

یک پژوهشگر حوزه آب و محیط زیست گفت: برای اجرای هر فعالیت و تلاشی برای مدیریت بحران آب، خاک و محیط زیست، نیاز به منابع مالی و اعتباری فراوان، آزادسازی سرمایه‌های بلوکه شده کشور و چه بسا سرمایه‌گذاری‌های گسترده خارجی است که به دلیل وجود تحریم‌ها و عدم امکان تعامل با جهان در این خصوص از وضعیت مناسبی برخوردار نیستیم.

مصطفی فدایی‌فرد در گفت‌وگو با ایلنا، درباره لزوم واردات آب اظهار داشت: پیش‌بینی وقوع خشکسالی هیدرولوژیکی طولانی مدت در اوایل دهه ۱۳۹۰ توسط ناسا مورد پذیرش مسئولین ایران قرار نگرفت. علاوه بر آن هشدار چهار دهه سوم‌مدیریت منابع آب توسط کارشناسان حوزه آب و محیط زیست نیز مورد بی‌توجهی قرار گرفت تا بالاخره تغییرات اقلیمی و وقوع خشکسالی‌های هوشناسی و اقلیمی موجبات کاهش بارندگی و افزایش دما را فراهم کرده و آثار و تبعات سوء‌مدیریت را تشدید و آشکار کرد.

چهار دهه سیاست خودکفایی کشاورزی چه بر سرمان آورد؟

وی افزود: مهم‌ترین و پراسیب‌ترین محور سوء مدیریت منابع آب در ایران، سرمایه‌گذاری برای رسیدن به خودکفایی غذایی بود که منجر به توسعه بی‌رویه و ناپایدار کشاورزی شد. همین سیاست نابخردانه موجب برداشت بی‌رویه از منابع آب سطحی و زیرزمینی و توسعه پدیده فرونشست زمین شده و نابودی بخش بزرگی از منابع آب تجدیدپذیر کشور را در پی داشته است. این در حالی است که بررسی آمار و اطلاعات رسمی کشور حاکی از آن است که در سال‌های اخیر نه تنها به خودکفایی غذایی و کشاورزی نرسیده‌ایم بلکه به دلیل گسترش فقر و گرانی، تورم و بیکاری، قدرت خرید مردم به شدت کاهش یافته و امنیت غذایی بطور کامل به خطر افتاده است؛ زیرا آثار و تبعات ویرانگر به خطر افتادن امنیت غذایی در هر کشوری بسیار خطرناک‌تر و مصیبت‌بارتر از نبود خودکفایی غذایی است.

بحران آب در برابر بحران خاک هیچ است

این پژوهشگر حوزه آب و محیط زیست با بیان اینکه بحران کیفیت شیمیایی و شور شدن منابع آب بسیار وخیم‌تر و نگران‌کننده‌تر از بحران کمبود آب است که آثار و تبعات بسیار ویرانگر آن هنوز آشکار نشده است، خاطرنشان کرد: بحران کمی و کیفی منابع آب هم در مقابل بحران کمی و کیفی منابع خاک تقریباً هیچ است. چراکه بحران کمی و کیفی آب را می‌توان با صرف هزینه‌های گزاف و واردات آب و یا شیرین‌سازی آب دریا و بسیاری راهکارهای دیگر برطرف کرد ولی منابع خاک بسیار ارزشمند که در اثر سوءمدیریت همه ساله در اثر فرسایش شدید در حوضه‌های آبریز از دست می‌رود و خاک باقیمانده نیز به شدت در حال شور شدن است، تحت هیچ شرایطی قابل جبران نخواهد بود و در بلندمدت باعث نابودی سرزمین، تمدن و زندگی خواهد شد.

حکمرانی معیوب در مدیریت منابع و مصارف آب

وی در ادامه بیان داشت: مراجع بین‌المللی تأکید دارند که برای دستیابی به توسعه پایدار، لازم است در قالب حکمرانی مطلوب، به همه جنبه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به صورت متوازن توجه شود. این در حالی است که ما فقط جنبه اقتصادی را مورد توجه قرار داده‌ایم که متأسفانه توسعه نامتوازن را در پی داشته است.

مجبوریم آب وارد کنیم؟

فدایی‌فرد گفت: سیاست شکست‌خورده خودکفایی کشاورزی در کنار

ضرب‌المثل‌های جهان

شنیدن گوش مانند

دیدن چشم نیست

چینی

صفحه
۶
شماره
۳۲۵۱
سال
بیست و هفتم

ارزشمند به حساب می‌آید. نمونه بارز و شاخص این ادعا، طرح انتقال آب از سد دوستی به کلان شهر مشهد است که در ابتدا با مخالفت‌های جدی روه‌رو بوده و منتقدان، ناپایداری منابع آب سد مشترک دوستی و همچنین وابستگی به کشورهای همسایه را به عنوان نقاط ضعف آن پروژه مطرح می‌کردند ولی طی حدود شانزده سال که از بهره‌برداری طرح یادشده می‌گذرد علاوه بر این که بطور متوسط سالانه بین ۱۳۰ تا ۱۵۰ میلیون مترمکعب از نیازهای شرب مشهد توسط همین طرح تأمین شده است، بیش از دو میلیارد مترمکعب نیز در قالب آب بازگشتی به آبخوان، فضای سبز و یا تصفیه‌خانه‌های مشهد وارد شده و در چرخه مصارف مختلف قرار گرفته است.

همه مسیرها برای حل بحران آب به لغو تحریم ختم می‌شود

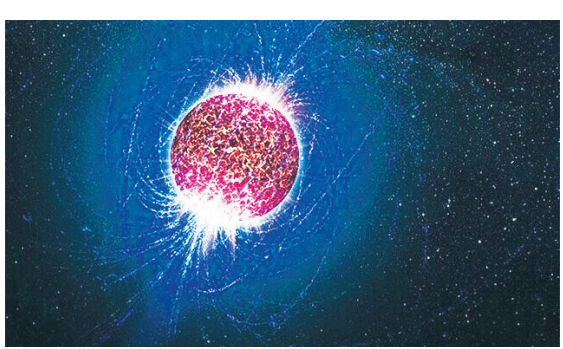
این کارشناس حوزه آب گفت: در هر حال برای اجرای هر فعالیت و تلاشی برای مدیریت بحران آب، خاک و محیط زیست، نیاز به منابع مالی و اعتباری فراوان، آزادسازی سرمایه‌های بلوکه شده کشور و چه بسا سرمایه‌گذاری‌های گسترده خارجی است که به دلیل وجود تحریم‌ها و عدم امکان تعامل با جهان در این خصوص از وضعیت مناسبی برخوردار نیستیم؛ بنابراین اجرای راهکارهای فراوان در دسترس برای مدیریت بحران منابع آب و خاک اعم از واردات آب، شیرین‌سازی و انتقال آب دریا، انتقال بین حوضه‌ای آب، ساماندهی طرح‌های توسعه نیمه‌کاره، ایجاد اشتغال غیرآب‌محور، افزایش راندمان مصارف آب، جلوگیری از هدررفت شبکه آب شرب، تعادل‌بخشی آب‌های زیرزمینی، آبخیزداری، پرداخت خسارت نکاشت به کشاورزان به منظور کاهش اغتشاشات، آزادسازی حوضه و بستر رودخانه‌ها، مسیل‌ها، جنگل‌ها، سیلاب‌دشت‌ها، دریاها و دریاچه‌ها، جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز از آب‌های سطحی و زیرزمینی، فرهنگ‌سازی مصرف بهینه آب و درنهایت کاهش بیکاری، فقر، فلاکت و خشونت، نیازمند رفع تحریم‌ها و بهبود شرایط اقتصادی کشور است.

این پژوهشگر حوزه آب یادآور شد: به عبارت دیگر در صورتی که تحریم‌ها رفع شود، امکان بهره‌برداری از امکانات فراوانی که کشور دارد، مثلاً به عنوان نمونه در بحث معادن به دلیل این که ایران تمام مواد معدنی شناخته شده را در خودش دارد، فراهم شده و اگر این مواد استخراج شده و ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در کشور و تعامل با جهان به وقوع بپیوندد، همه بحران‌های کشور مدیریت خواهد شد. ولی چنانچه به هر دلیلی بحران‌های بین‌المللی به قوت خود باقی بماند و امکان خروج ایران از انزوا فراهم نشود، شاهد نابودی سرزمین و تمدن خواهیم بود.

وی در خاتمه خطاب به مسئولین توصیه کرد: بیش از چهل سال برای ایدئولوژی و حوزه و تبلیغات عقیدتی هزینه کرده‌اید که آثارش را می‌بینیم، چهار سال هم برای علم و دانش و تحقیق و پژوهش و داده و دانشگاه هزینه کنید تا آثارش را ببینید.

پس از گذراندن یک آزمایش سخت

نظریه اینشتین شکست‌ناپذیر باقی ماند!

دکتر منچستر از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی همسود (CSIRO)، سازمان تحقیقات علمی وابسته به دولت فدرال استرالیا و از نویسندگان این مقاله می‌گوید: چنین حرکت مداری پر سرعتی از اجرامی تا این حد متراکم که جرم آنها حدود ۳۰ درصد بیشتر از خورشید است در حالی که تنها ۲۴ کیلومتر عرض دارند به ما امکان آزمایش بسیاری از پیش‌بینی‌های گوناگون نظریه نسبیت عام اینشتین را می‌دهد.

کمیت با کیفیت مطابقت داشت.
که گفته محققان این مقاله، این مطالعه به سطوح بی‌سابقه‌ای از صحت و دقت در آزمایش نظریه نسبیت عام دست یافت.

منچستر می‌گوید: جدا از امواج گرانشی و انتشار نور، ما توانستیم اثرات اتساع زمان که باعث کند شدن گذر زمان در میدان‌های گرانشی می‌شود را اندازه‌گیری کنیم. ما حتی مجبور به در نظر گرفتن معادله معروف E = mc² اینشتین هنگام بررسی اثر تابش الکترومغناطیس سطح شده از تپ‌اختر شدیم.

تمامی هفت پیش‌بینی آزمایش شده در این مطالعه به اثبات رسید و بنابراین نظریه نسبیت عام اینشتین شکست‌ناپذیر باقی ماند اما این بدان معنا نیست که محققان از تلاش برای یافتن شکاف در این نظریه دست می‌کشند.

رابرت فردمن(Robert Ferdman)، فیزیکدان دانشگاه شرق آنگلیا در انگلستان و از نویسندگان این مقاله در بیانیه‌ای گفت: نسبیت عام قابل مقایسه با سایر نیروهای بنیادی که توسط مکانیک کوانتوم توصیف می‌شوند، نیست؛ بنابراین مهم است که تا حد امکان سخت‌ترین آزمایش‌ها را بر روی این نظریه انجام دهیم تا بفهمیم چه زمانی نسبیت عام با شکست مواجه می‌شود.

او افزود: یافتن هرگونه شکافی در این نظریه کشفی بزرگ خواهد بود که درهای جدیدی به سوی فیزیک مدرن فرای درک نظری کنونی ما می‌گشاید؛ و ممکن است درنهایت به یافتن یک نظریه واحد در مورد نیروی‌های بنیادی طبیعت کمک کند.

شیرین‌سازی بهتر است یا واردات؟

به گفته فدایی‌فرد؛ در مقایسه با گزینه‌های واردات آب، طرح‌های شیرین سازی آب دریا و انتقال آن به مناطق مرکزی کشور، به دلیل وجود دریا در شمال و جنوب کشور، هم به لحاظ فنی و تخصصی و هم از جنبه‌های اقتصادی، حقوقی، سیاسی و حفظ استقلال کشور، راهکاری مقبول‌تر و منطقی‌تر است که البته در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است ولی به دلیل فقدان اعتبارات مورد نیاز، سرعت بهره‌برداری از پتانسیل شیرین‌سازی آب دریا بسیار اندک است و قابل مقایسه با بهره‌برداری از آب دریا توسط کشورهای جنوبی خلیج‌فارس نیست.

چرا در شیرین‌سازی آب دریا موفق نبودیم؟

وی تأکید کرد: البته طرح‌های شیرین‌سازی آب دریا باید با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر انجام پذیرد که خسارات زیست محیطی آن به حداقل ممکن برسد ولی ما به لحاظ توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر نیز بسیار عقب‌تر از کشورهای جنوبی خلیج‌فارس هستیم. مطابق برنامه توسعه پنج ساله پنجم و ششم قرار بود حدود ۱۰ هزار مگاوات برق تجدیدپذیر در کشور راه‌اندازی کنیم ولی متأسفانه در طی ده سال اخیر کل انرژی تجدیدپذیر حاصل شده به ۱۰۰۰ مگاوات هم نمی‌رسد.

یک راهکار بهتر به جای انتقال و یا واردات آب

این پژوهشگر حوزه آب و محیط زیست در ادامه با اشاره به عدم استفاده از پتانسیل برخی رودخانه‌ها گفت: در منطقه هزار مسجد واقع در شمال خراسان رضوی رودخانه‌هایی وجود دارد که پتانسیل منابع آب آنها مورد بهره‌برداری قرار نمی‌گیرد و بخش بسیار بزرگی از جریان رودخانه‌های زنگلانلو، ایده‌لیک و لاینی از کشور خارج می‌شود. علیرغم این که قدمت مطالعات مدیریت و بهره‌برداری از رودخانه‌های شمال خراسان رضوی توسط آب منطقه‌ای به بیش از ۴۰ سال می‌رسد و همه مجوزهای مورد نیاز و ردیف اجرایی طرح نیز دریافت شده است، متأسفانه مراحل اجرایی آن هنوز آغاز نشده است.

وی افزود: با توجه به این که کلان‌شهر مشهد بطور حتم در آینده بسیار نزدیک به لحاظ تأمین آب مورد نیاز شرب مجاورین و زیرین داخلی و خارجی دچار مشکلات جدی خواهد شد، سرعت بخشیدن به اجرای طرح هزارمسجد که سامانه انتقال آن حدود ۱۸۰ کیلومتر و بسیار کوتاه‌تر از طول سامانه انتقال آب از دریای عمان و غیرقابل مقایسه با طول سامانه انتقال آب از تاجیکستان است، می‌تواند به عنوان راهکار کوتاه‌مدت، بخشی از مشکلات کمبود آب را جبران کند.

برای کاهش فرونشست کاری نمی‌کنیم

فدایی‌فرد همچنین به موضوع فرونشست اشاره و اظهار داشت: یکی از بزرگترین بحران‌های آینده کشور که متأسفانه ارزیابی خسارات آن تاکنون مورد توجه قرار نگرفته است، تبعات مرتبط با افت شدید سطح آب زیرزمینی و توسعه پدیده فرونشست زمین است. در حال حاضر وزارت نیرو همه تلاش خود را برای تأمین منابع آب مورد نیاز شرب، کشاورزی و صنعت مناطق بحران‌زده کشور صرف می‌کند و به فکر تعادل‌بخشی آبخوان‌ها و تأمین کسری مخازن آب زیرزمینی نیست تا در اثر آن امکان کاهش سرعت فرونشست زمین فراهم شود.

وی تأکید کرد: هر نوع انتقال آب به مناطقی که شدیداً با کمبود منابع آب سطحی و به خصوص زیرزمینی مواجه هستند، علاوه بر این که نیازهای مختلف آبی آن منطقه را تأمین خواهد کرد، آب بازگشتی حاصل از مصارف مختلف می‌تواند برای تغذیه آبخوان‌ها مورد بهره‌برداری قرار گیرد. لازم به ذکر است که آب بازگشتی از مصارف شرب و شهری در ایران به بیش از ۹۰ درصد می‌رسد که پتانسیلی بسیار

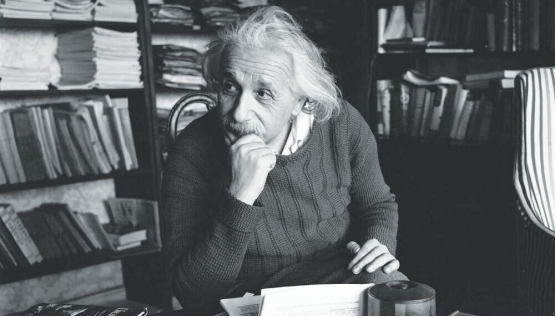
نظریه اینشتین شاید یکی از سخت‌ترین چالش‌های خود تا به امروز را از سر گذرانده باشد.

به گزارش ایسنا و به نقل از اسپس، این نظریه که آلبرت اینشتین در سال ۱۹۱۶ آن را مطرح کرد، درک ما از فیزیک و کیهان را متحول کرده است. نظریه نسبیت عام، گرانش را به عنوان یک عامل هندسی و نه یک نیرو و پیامد ناشی از انعطاف‌پذیری فضا-زمان توصیف می‌کند. به این معنا که اجرام بزرگ باعث انحراف فضا-زمان شده و فرورفتگی‌هایی در آن ایجاد می‌کند که سایر اجرام به دور آنها می‌گردند.

دانشمندان نظریه نسبیت عام را طی ۱۰۵ سال اخیر بارها مورد آزمایش قرار دادند تا موقعیت‌ها یا شرایطی که این نظریه در آنها با شکست مواجه می‌شود را بیابند و تاکنون موفق به یافتن هیچ موردی نشده‌اند.

در این مطالعه جدید، محققان نتایج یکی از چالش‌برانگیزترین آزمایش‌ها بر نظریه نسبیت عام تاکنون را توضیح می‌دهند.

آنها صدضاهای انجام شده توسط هفت تلسکوپ رادیویی مختلف در سراسر جهان طی سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۹ را بر یک سیستم تپ‌اختری دوگانه (double-pulsar) مورد بررسی قرار دادند. تپ‌اخترها گونه‌ای از ستاره‌های نورونی یا بقایای فوق چگال ستاره‌ای هستند که ذرات و تشعشعات قدرتمندی از قطب‌های مغناطیسی‌شان ساطع می‌کنند. این ذرات پیوسته اما ضرابان‌دار هستند. از آنجا که تپ‌اخترها ستاره‌های چرخان هستند تنها زمانی می‌توان نور آنها را مشاهده کرد که یک قطب به سمت زمین باشد.

دوگانه تپ‌اختری که محققان به بررسی آن پرداختند در فاصله ۲۴۰۰ سال نوری از زمین قرار گرفته است. یکی از ستاره‌ها ۴۴ بار در ثانیه می‌چرخد و دیگری ۲۶ بار در ثانیه در حال گردش است. این دو جرم آسمانی هر ۱۴۷ دقیقه یک بار به دور یک مرکز جرمی مشترک می‌چرخند و هر یک با سرعت یک میلیون کیلومتر در ساعت در فضا حرکت می‌کنند.